

VASÁRNAP

Ára 20 fillér

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Autómata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 44. szám.

Vasárnap, október 25

Megállították az árverési lavinát!

Nem garázdálkodhatnak többé az árverési híjának. — 12 százalékos kamatnál többet senki sem követelhet. — Az „egyes hitelügyi rendelkezésekről” szóló nagyfontosságú kormányrendelet ismertetése.

A 33-as országos bizottság október hó 15-iki ülésén Zsitvay Tibor igazságügyminiszter bejelentette, hogy rendeletet ad ki, mely szerint a mezőgazdasági ingatlanok árverési kikiáltási árát a kataszteri tiszta jövedelem ötvenszeresére emeli fel. Eddig a kikiáltási ár a kataszteri jövedelem huszonötöszöröse volt. Ez a rendelkezés újat fogja állítani az ingatlanok elkötvetyelésének. (A rendelet már megjelent a hivatalos lapban. A szerk.)

Ezután a bizottság tárgyalta az igazságügyminisztériumnak azt a tervét, hogy az ingatlan végrehajtási árverésekbe behozza a fedezeti elv érvényesülését és megakadályozza az ingóknak és ingatlanoknak árveréseken érteken alul való eladását.

A bizottság helyeselte a javaslatot és helyeselte a kormányt az azt a tervét is, hogy a rendelkezések a már most kitűzött árverések tekintetében is érvényesüljenek. Minthogy a bizottság a tervezet részletes tárgyalását nem fejezhette be, hozzájárult az igazságügyminiszternek ahhoz az indítványához, hogy a minisztérium rendeletet adjon ki, amelyben ingó- és ingatlan-árverések megtartását október hó 16-tól kezdve egészen október hó 20-ig bezárólag függeszse fel. Ezzel el lehetett kerülni azt a visszasságot, hogy az új árverési szabályokat tartalmazó rendelet életbelépése napjára kitűzött árveréseket megtartsák anélkül, hogy az új szabályok érvényesültek volna.

A 33-as bizottság másnap, október hó 16-án folytatta tanácskozásait és letárgyalta az egyes hitelügyi rendelkezések szabályozásáról szóló rendeletet.

A rendelet ismertetése.

Ilyen előzmények után jelent meg a Budapesti Közlönyben (hivatalos lap) október hó 17-én a kormánynak az egyes hitelügyi kérdések szabályozása tárgyában kiadott rendelete, mely egy csapásra megállítja az árverések lavináját, megakadályozza az ingatlanok és ingók áron alul való elpredálását, megszabja a legmagasabb kamatlábát és megnyugvást teremt az eladósodott gazdák soraiban.

Az utóbbi idők e legnagyobb jelentőségű rendeletét az alábbiakban ismertetjük:

A kormány Országos Hitelügyi Tanácsot alakít, melyben többek között helyet foglal az Országos Mezőgazdasági Kamara kiküldöttje is. A tanács feladata: a hitelélet rendjének megóvásában való közreműködés.

A már lejárt kamatkövetelés: 8 százalék.

A rendelet szerint az október hó 16-ika előtt lejárt, de ki nem fizetett és az október hó 16-án még fennálló kamatkövetelést akár bírói ítéleten (egységesen), akár szerződésen, vagy bármely más magánjogi címen alapul, csak évi 8 százalékos alapon lehet érvényesíteni; az ugynevezett kártérítési követelés pedig nem lehet több évi 12 százaléknál.

Ez a rendelkezés akkor is érvényes, ha a magasabb százalékos kamat vagy kártérítési követelés már be van táblázva. Az adós azonban a rendelet életbelépése előtt már kifizetett kamatot sem vissza nem követelheti, sem a tőketörlesztésbe be nem tudhatja azon a címen, hogy 8, illetőleg 12 százaléknál többet fizetett.

Az ezután lejáró kamatkövetelés: 12 százalék.

Az október hó 16-ika után lejáró kamatkövetelés nem lehet több évi 12 százaléknál. Az adós a tőke törlesztésébe tudhatja be azt az összeget, amit kamat, vagy más szolgáltatás címén 12 százalékon felül teljesített. Amennyiben tőketartozás már nem áll fenn, a 12 százalékon felül fizetett összeget visszakövetelheti.

Az Országos Hitelügyi Tanács a rendeletben megállapított kamat legmagasabb mértékét a pénzügyi viszonyok figyelembevételével megváltoztathatja. Ez a legmagasabb mérték azonban csak felével haladhatja túl a Magyar Nemzeti Bank mindenkorai váltóeszámítolási kamatlábat. Az Országos Hitelügyi Tanács megállapíthatja a betéti kamatlábat is.

A jelen rendeletben megállapított 8, illetőleg 12 százalékos kamatláb magában foglalja a melléktartozásokat is; így külön nem számítható fel kötbér, üzletdíj, folyósítási, forgalmi jutalék, folyókamatköltség, stb. A pénztézetek a fizetés teljesítésekor az adósnak bélyeg- és illetékmentes elszámolást kötelesek adni.

Azok a pénztézetek, melyek a rendeletben megállapított kamatnál magasabban szednek, vagy az adósnak fizetés teljesítése esetén elszámolást nem adnak, két hónapi elzárással és nyolcezer pengő pénzübüntetéssel sújtható kihágást követnek el. Az eljárást a járásbírságok folytatják le.

Egy évig terjedhető árverési halasztás.

A rendelet a továbbiak során kimondja, hogy azok a mezőgazdák, akik a Földteherrendező Országos Bizottságnál a teherrendezési eljárást sikertelenül kérték, továbbá azok, akiknek birtoka az 1000 korona kataszteri tiszta jövedelmet meg nem haladja, végül azok, akiknek főjövedelmi forrásuk ilyen földbirtok, kérhetik az ingatlanukra kitűzött árverés és az ingatlan haszonvételére kielégítés céljából vezetett zárlat elrendelésének vagy foganatosításának elhalasztását. A kérelemnek a bíróság abban az esetben adhat helyet, ha az adós kimutatja, hogy fagy, szárazság,

vagy más természeti csapás okozta rossz termés, állatainak elhullása, vagy gazdaságát önhibáján kívül ért más súlyos károsodás hozta abba a helyzetbe, hogy kötelezettségeinek egyelőre nem tud eleget tenni. A halasztás leghosszabb tartama 1932. évi október hó 31-ik napjáig terjedhet. A bíróság a halasztás megadását attól teheti függővé, hogy az adós a hátralékos kamatokat, vagy a tőkének egy részét kifizeti.

A szóval, vagy írásban (ügyvéd nem szükséges!) előterjesztett kérelemmel egyidejűleg be kell mutatni a községi bizonyítványt, vagy a pénzügyi hatóságnak adóelengedéstről szóló határozatát, vagy más alkalmas bizonyítékot. A kérelemmel okozott költség felől a bíróság határoz. A bíróság végzése ellen felfolyamodásnak nincs helye.

Adósvédelmi könnyítések a végrehajtás során.

A rendelet további részében a végrehajtási eljárást módosítja. Ingóságok végrehajtási foglalásával járó költség nem terheli az adóst akkor, ha az eljárás lefoglalható ingóságok hiányában sikertelen maradt. Ugyanez áll arra az esetre is, ha a foglalást azért mellőzték, mert az ingóságok oly csekély értéket képviselnek, hogy abból az árverési költségeknél több nem kerülne ki. Felülfoglalás esetén a helyszíni kiszállás költsége csak akkor terheli az adóst, ha a már lefoglalt ingóságokon kívül más ingóságok is összesírás alá kerülnek, melyeknek értéke jelentékenyen növeli a már lefoglalt ingóságokban nyert fedezetet, vagy ha a felülfoglalás során kitűnik, hogy a korábban lefoglalt ingóságok nincsenek meg hiánytalanul.

A fedezeti elv alkalmazása.

Nem lehet az ingatlant árverésen eladni akkor, ha az elért vételár nem fedezi teljesen a végrehajtható követelését megelőző rangsorban kielégítendő terheket. A sikertelenül megkísérelt árverés költsége az adóst nem terheli.

Ingóságokat nem lehet a kikiáltási ár kétharmadán alul eladni.

Ingóságokat árverésen, a kikiáltási ár kétharmadrésznél alacsonyabb áron eladni nem lehet. A kikiáltási ár rendszerint a végrehajtási jegyzőkönyvben feltüntetett becsérték; ha azonban az adós, vagy más érdekelt igazolja (községi előjáróság bizonyítványaival, terményekre nézve tőzsdei árjegyzéssel), hogy az ingóság a feltüntetett becsértéknél nagyobb értékű, az ingóságot ezen az áron kell kikiáltani. A községi előjáróság azon az aiaapon köteles megállapítani az értéket, hogy az ingóságért szabadkézből való eladás esetén mekkora vételárat lehetne elérni.

Olyan ingóság árverezésében, melynek kikiáltási ára 1000 pengőnél több, csak az vehet részt, aki az ingóság kikiáltási árának tizedrészét bánatpénzül leteszi.

E rendelet intézkedéseit a már folyamatban lévő végrehajtásokban is alkalmazni kell. A rendelet 1931. évi október hó 17-én lépett életbe.

*

A nagyfontosságú rendelettel a Falu Országos Földművelésszövetség igazgatóválasztmánya október hó 17-én tartott ülésén foglalkozott. Az igazgatóválasztmány üléséről lapunk más helyén közlünk beszámolót. Nyomatékosan felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy *új rendelet ismertetését, valamint a Szövetség állásfoglalásáról szóló tudósítást gondosan és többször tanulmányozzák át.*

„Baromfitömő-készülék“-kel

egy perc alatt tömhet és a fulladás ki van zárva és a jószág nem törődik. Sok időt nyer és könnyedén dolgozhat. Olcsó. Ha a sz. libát kitömött, már megterült az ára. Kérje a 2. sz. árjegyzéket ingyen. Cím: **KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.**

Eredeti

The Whitworth kerékpárok

Central-Bobbin varrógépek. Gramofonok és rádiók kényelmes részletre. Alkatrészek nagyban árbán. Friss külsők P 5.80-tól, belsők P 1.80-tól, lánc P 2.80-tól, stb. Nagy javítóműhely. 1000 képes árjegyzék ingyen. **Láng Imre mérnök, Budapest, VI., Teréz-körút 3/v.**

Rendelet a gyümölcspálinkát előállító szeszfőzdek átalakításáról.

A pénzügyminisztérium még ez év nyarán kötelezte a gyümölcspálinkákat előállító szeszfőzdeket berendezésük átalakítására. Az átalakítások célja kizárólag az adóztatások körüli visszaélések megakadályozása és ezzel a szeszadóbevételek biztosítása volt. Több oldalról, de különösen a szőlőtermelő vidékek érdekeltségei részéről elhangzott kifogások következtében a pénzügyminisztérium a rendelettel elérni kívánt célt, a visszaélések megakadályozásának lehetővételét biztosítani kívánja ugyan, mégis számolni kíván a mai nehéz gazdasági helyzettel is és ezért a rendelet végrehajtására általánosságban 1931. december 1-ig terjedő, megokolt esetekben ennél is messzebbmenő halasztás megadását, továbbá az átalakítási költségek előlegezése tekintetében 300 pengőig igénybevehető költsön folyósítását és ennek visszafizetésére esetleg több évre is terjedhető halasztás megadását határozta el.

A dunavölgyi csatorna járulékainak ügye.

A Pest vármegyei dunavölgyi csatorna járuléka miatt — mint ismeretes — szeptember 20-án, Kunszentmiklóson az érdekeltek képviselői kezdeményezésére nagygyűlést tartottak, amelyen 32 község 1500 kiküldöttel képviseltette magát. A nagygyűlésen hozott határozatokat emlékiratba foglalva, Váry Albert dr., Teleki Sándor gróf, Kelemen Kornél és Dinnyés Lajos kerületi képviselők október hó 16-án nyújtották át Ivády Béla földművelésügyi miniszternek. A miniszter nagy megértéssel fogadta az érdekeltek kérését és kijelentette, hogy a maga részéről teljes mértékben megérti és méltányolja azokat a megokolt panaszokat, amelyeket az érdekeltek képviselői eléje tártak és rajta lesz, hogy a sérelmeket sürgősen orvosolja. Azon az állásponton van, hogy az érdekelteknek az új osztályba sorozás iránti kérelme teljesen megokolt és gondoskodni fog, hogy az új osztályba sorozást a lehető leggyorsabban megkezdjék és keresztülvigyék. Ami az artéri járulékoknak teljes függőben tartását illeti, sürgősen értkezésbe kíván lépni a pénzügyminiszterrel s a maga részéről igyekszik az érdekeltek kívánásainak megfelelő megoldást találni. Az érdekeltek képviselői megnyugvással vették tudomásul a miniszter kijelentéseit.

A magyar-török barátság újabb megpecsételése.

Múlt heti számunkban röviden beszámoltunk arról, hogy Izmet basa török miniszterelnök és Terfik Rüsdü bég török külügyminiszter Budapestre érkeztek, hogy viszonzozzák Bethlen István grófnak és Walko Lajosnak ankarai látogatását. A török államférfiak budapesti látogatása újabb szálakkal fűzte szorosabbra a török-magyar barátságot, mely a világ békés fejlődésének tényezője. A budapesti látogatás értéke azokban a pohárköszöntőkben jutott kifejezésre, melyek Károlyi Gyula gróf miniszterelnök díszbédjén elhangzottak. Károlyi Gyula gróf rámutatott arra, hogy a két nép mélyeséges baráti érzelmeit még erősebbé teszi a mai idők követelményeinek azonossága is. Izmed basa pedig úgy szólott, hogy mindkét ország a békés fejlődés gondolatáért lelkesedve, Közép- és Kelet Európában a népek meghitt és szoros együttműködésének biztos és meggyőződések tényezői.

A török államférfiak, akiknek rendkívül szívélyes fogadtatásban volt részük, október hó 14-én hagyták el Budapestet.

A Faluszövetség megnyugvással fogadja az árverések elhalasztására vonatkozó kormányrendeletet,

de szükségesnek tartja, hogy az árverés alatt nem álló gazdák mentesüljenek a hitelfelmondásoktól. — Nem tűr elhalasztást a fővárosi piacrendelet sérelmeinek orvoslása. — Kedvező tárgyalások folynak az exporthitelek meghosszabbítása ügyében.

A „Falun” Országos Földművelésügyi Szövetség igazgatóválasztmányára október hó 17-én ülést tartott. Mayer János kiszághivatalnok elnöki megnyitójában bejelentette, hogy Berki Gyulát, a szövetség ügyvezető-igazgatóját, súlyos betegsége akadályozta meg a megjelenésben. Ezután ismertette azokat a belső intézkedéseket, melyeket a szövetség elnöki tanácsa a szigorú takarékosági elv érvényesítése miatt foganatosítani kényszerült (tisztviselők elbocsátása, fizetéscsökkenés, stb.), majd utalt azokra a lehetőségekre, melyek segítségével a Szövetség rendkívüli fontosságú tevékenységét a megváltozott körülmények között is folytathatja. Végül erőteljesen hangsúlyozta azt a meggyőződését, hogy a Szövetség felvilágosító és ellensúlyozó munkájára soha sem volt nagyobb szükség, mint napjainkban, amikor a szélsőséges elemek szervezkedése komoly mértékben és sok helyen kétségeltelen sikerrel folyik.

A hozzászólások során Plósz István felsőházi tag hangoztatta a Szövetség erőteljes működésének feltétlen szükségességét, majd szóváltette azokat a méltatlan és ismert támadásokat, melyeket Mayer Jánost érték, a földművelésügyi tárcáról való lemondása és a kiszághivatalnok tárcára vállalásával kapcsolatban. A támadásokat a Szövetség egyértelműleg visszautasítja és ragaszkodásáról, törhetetlen bizalmáról biztosítja a elnököt.

Mayer János elnök néhány szóban megköszönte a bizalmat és azt hangsúlyozta, hogy e támadásokat a jól és becsületesen végzett munka nyugalomával fogadja és meg van győződve róla, hogy a múlt kormány ellen intézett roham a tiz esztendő művelődés kézzelfogható eredményein megtörik.

Szabó Sándor volt országgyűlési képviselő szerint ma annyi gonosszággal kerülgetik a falu népét, hogy nem szabad érzületlenül hagyni. Szilágyi Lajos országgyűlési képviselő hasonló értelemben szólott és azt hangsúlyozta, hogy a Szövetség legfőbb hivatása a mai időben: az antibolszevista propaganda, a bolszevista törekvések elleni harc. Mindketten kívánják a Szövetség ilyenirányú programjának sürgős elkészítését.

Krappán István felszólalása után Mayer János elnök kimondotta a választmány határozatát, mely szerint a Szövetség téli munkaprogramját sürgősen elkészítik.

A fővárosi piacrendelet sérelmei.

Ezután Szekeres László dr., a Szövetség főtájkára ismertette a budapesti piacrendeletnek a pestkörnyéki termelők szempontjából sérelmes rendelkezéseit, melyek hetven község 125.000 termelőjével szemben 600—700 szervezett és kartellbe tömörült fővárosi kofa érdekeit szolgálják. A termelők kívánságai a hitelesített mérlegek általános használatára, a helyjegyek érvényesítésére valamennyi piacra, a kövezetvámok rendezésére, az utca járva-kelve való árusítás megengedésére és a szenzál-díjak eltörlésére vonatkoznak. Javasolja, hogy a választmány bizottságot küldjön ki, mely a fővárosnál eljár a sérelmek megszüntetése érdekében.

A vita során Vécsey József báró, Szabó Sándor és Kaán Károly ny. államtitkár hangsúlyozta e kérdés nagy jelentőségét, majd Schandl Károly dr., a Szövetség társelnöke utalt arra, hogy a mai gazdasági zűrzavart bizonyos körök arra használják fel, hogy hangulatot teremtsenek a mezőgazdaság támogatása ellen. Felülkerekedik olyan vélemény, hogy aki például búzát termel, az hibát követ el, tehát nem szabad támogatni. Ezzel szemben azonban büntetik azt, aki olyan cikkeket termel, amire a főváros közönségének szüksége van. A Szövetségnek mindkét törekvéssel szemben erőlesen szembe kell szállni.

Mayer János elnök ezután kihirdette a határozatot, mely-

nek értelmében a Szövetség bizottságot küld ki a piacrendelet sérelmes intézkedéseinek megváltoztatására.

A falu hitelkérdései.

Most Both Dezső dr., az OKH aligazgatója tartott előadást a falu hitelkérdéseiről. Megállapította, hogy a falu népének legjobban megfelelő hosszulejáratu, törlesztéses kölcsön megszerzése ma kivihetetlen. Tehát nem tehetünk egyebet, mint elvégezzük az előkészítő munkákat arra az időre, amikor a nemzetközi pénzpiac helyzete kedvezőbbre fordul. Ezután részletesen ismertette a kormány új rendeletét az egyes hiteli ügyi kérdések szabályozásáról. (A nagyfotosságú rendeletet lapunk vezető helyén közöljük. A szerkesztő.) A rendeletet — véleménye szerint — a gazdaközönség megnyugvással fogadhatja, de szükséges, hogy a rendelet kapcsán előálló hitelfelmondások megakadályoztassanak.

Schandl Károly dr. államtitkár hozzászólásában felhívta a figyelmet arra, hogy a rendelet életrehívásában a Szövetségnek jelentős szerepe van. A rendelet legfontosabb intézkedései a következők:

1. A maximális kamatláb megállapítása.
2. Fizetési halasztás a 100 holdon aluli gazdáknak.
3. További védelem az árverés alá kerülő adós számára.

A rendelet szerint ezután évi 12 százaléknál magasabb kamatot nem lehet szedni. Ebben a 12 százaléknak minden egyeb, tehát a kamaton felül eddig felszámított forralmi jutalék, fojósítási jutalék, stb., is benne van. Nagyfotosságú az az intézkedés, mely szerint mindazok, akik már eddig sikertelenül kérték a teherrendező eljárást a Földteherrendező Országos Bizottságnál, kérhetik az árverés elhalasztását. De kérheti minden 100 holdon aluli birtokos is, akár fordult már a FOB-hoz, akár nem. Az ilyenirányú kérelmek előszóval, vagy írásban terjesztendők elő a bíróságnál, ügyvéd közbenjárása nélkül! A bíróság határozata megfellebbezhetetlen. További üdvös intézkedés az, hogy ezután az ingóságokat sem lehet

Balbo olasz légügyi miniszter Budapesten.

Bairo, jobbra: Arlotta olasz követ, Gombos Gyula honvédelmi miniszter, Balbo olasz légügyi miniszter, Berczy István államtitkár.

árverésen eladni a becsérték kétharmadán alul. Ezzel megszűnik az a lehetetlen állapot, hogy teheneiket, lovakat, gépeket, stb. ponton áron elköttyavetéljenek.

A rendelet egyik legnagyobb fontosságú intézkedése: a *fedezeti évi törvénybe iktatása*. Mit jelent ez? Azt, hogy ha például a negyedik helyen betáblázott hitelező árverést kér, de az elért árból nem lehet kiegyenlíteni az előző három hitelezőt, akkor az árverést sikertelennek nyilvánítják és ebben az esetben a költség nem az adóst terheli.

Schandl Károly dr. tájékoztatása után Szilágyi Lajos azt a kívánságát terjesztette elő, írjon fel a Szövetség a kormányhoz, hogy a földteherrendezési eljárást gyorsítsa, továbbá kísérelje a Szövetség éber figyelemmel, hogy a rosszhiszemű ügyvédek milyen eszközökkel kíséreljék meg a földteherrendezési eljárás során a költségeiket szaporítani.

Krudý Ferenc felszólalása után Mayer János elnök kimondta a Szövetség határozatát, mely szerint

a Szövetség megnyugvással fogadja a rendelet életbe léptetését; de felhívja a figyelmet arra, hogy a földteherrendezési eljárás lefolytatása során megakadályozassék a költségek szaporítása. Megállapítja továbbá, hogy a rendelettel azoknak a gazdáknak érdekeit védte meg, akik már árverés alatt állanak. Rajtuk kívül

azonban meg kell védeni azoknak érdekeit is, akik nincsenek árverés alatt, de éppen a rendeletben foglalt maximális kamat megállapítása miatt várható, hogy hiteleket felmondják a vidéki pénzüzetek. A Pénzüzeteti Központ hasson tehát oda, hogy a jövőbeni gazdák a hitel teljes felmondása alól mentesíttessenek.

A választmány a határozatot elfogadta.

Schandl Károly államtitkár jelentette ezután, hogy az *ezporthitelek ügyében* kedvező tárgyalások folynak az amerikai hitelezőkkel. A tárgyalások még nem értek véget, de remény van arra, hogy kedvező időtartamra meghosszabbíthatók lesznek a hitelek és a 9 százalékos kamatláb megmarad.

Végül Plósz István két indítványt terjesztett elő; az egyik a *szövetkezetek elleni támadások visszautasítására, illetőleg a szövetkezetek támogatásának szükségességére*, a másik pedig arra vonatkozik, hogy a *pénzügyminiszter a gyümölcs-pálinkát előállító szeszfőzők átalakítására vonatkozó rendeletét* (A rendeletet lapunk mai száma közli. A szerkesztő.) módosítsa.

Mayer János elnök kijelentette, hogy a Szövetség a szövetkezeti kérdésben felterjesztéssel fordul a kormányhoz, majd utalt arra, hogy a szeszfőzők átalakítására vonatkozó rendelet remélhetőleg módosítható lesz.

Az ugynevezett tört-tarifák megszüntetése révén nagy-jelentőségű előnyhöz jutott a mezőgazdaság.

Az Egységespárt október hó 15-én értekezletet tartott. Pesthy Pál napirend előtt megemlékezett a magyar nyomozóhatóságok nagy sikeréről, amelyet a *vasuti merényletek tettesének* leleplezésével értek el. Kifejezte a párt köszönetét és elismerését efelett a világraszóló siker felett.

Áttérve a napirendre, Keudé Béla kereskedelmi miniszter ismertette az *ipartestületi székházak költségeinek* a kérdését és hangoztatta, hogy a pénzügyi kormányzattal megállapodott abban, hogy 25 millió pengőt fordítsanak ennek a költségeknek céljaira az *előző kormány előkészítő rendelkezéseinek segítségével*. Ezután áttért a *szénkérdés* ismertetésére. Hangoztatta, hogy a magyar bányák termelésének a fokozásával sikerült a külföldi fűtési szén behozataltól fölöslegessé tenni és 4700 magyar munkásnak téli foglalkoztatást juttatni. A közönség megrohanta a külföldi szén áruló kereskedőket, s ennek következtében megokolatlan áremelkedés állott be. Ezért rendeletet adott ki és megszabta a *külföldi szén árát; az árakat szigorúan ellenőrizteti és az árdrágításról szóló törvény alapján kiméltlenül lesújt a rendelet ellen vétőkre*. Ezután utalt arra, hogy az ugynevezett tört tarifák megszüntetésével a buda tarifája egyes viszonylatokban 20 százalékkal, a tojásé 15 százalékkal, a mezőgazdasági gépeké 15—27 százalékkal lett olcsóbb, a bor szállítása egyes dunántúli viszonylatokban 36 százalékkal, a széné 40 százalékkal, a cukorrapé 25 százalékkal olcsóbbodott. Ennek a körülménynek a gazdasági előnyei szinte kiszámíthatatlanok.

A miniszter felszólalása után Festetics Sándor gróf az *összeférhetetlenség kérdéssel* foglalkozott és azt kívánta, hogy az összeférhetetlenség kérdését szigorúan szabályozzák. A *köztisztviselői összeférhetetlenség* terén is találni olyan rendelkezéseket, amelyek a nép egyes rétegeiben visszatetszést szülnek.

Burgonyáját, káposztját és egyéb zöldségféléit

előnyös árban értékesítjük, vagy beszerezzük bizományi alapon, a budapesti Központi Vásárcsarnokban felállított üzemi útján. Részletes elszámolást, pénzt az eladás napján küldjük.

Marabu keltetőgépek és berendezések gyári áron kedvező részletfizetés mellett kaphatók.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk!

Kisgazdák és Birtokosok Szövetkezte

Budapest, IV., Vilmos császár-ut 21.

Telefon: A. 227—52.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a *parlament ősi ülésának napirendjén az első közt szerepel az összeférhetetlenség kérdését szabályozó törvényjavaslat*.

Kálnoky-Bedő Sándor nem tartja helyesnek, hogy a látszólag bejelentése után valóságos *takarékossági járvány* lépett föl, amelynek szomorú következményeit az ipar és kereskedelem érzé meg. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kijelentette, hogy a *látszólagos semmi körülmények között sem érinti azokat a adó-alanyokat, akik adójukat tisztességesen és becsületesen bevallották*. Vargha Imre pénzügyi államtitkár utalt arra, hogy a végrehajtási utasításban ügyel a pénzügyi kormányzat arra, hogy félre ne magyarázhatók a törvény szándékait.

Simon András azt kívánja, hogy a végrehajtásokat sorolják állami státusba és akkor őket anyagi felelősségre is lehet vonni. Szabályozni kell a *kényszerregegyezési rendeletet is*. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy a kormány nemcsak hogy foglalkozik ezzel az anyaggal, hanem a legrovidebb időn belül oly rendelkezést bocsát ki, amely remélhetően megnyugtató lesz a közvéleményre.

Az értekezletet pártvasora követte.

Egyelőre nem csökkentik a dohány-beváltási árakat.

Az Egységespárti ugynevezett agrárblokkja október hó 15-én ülést tartott. Farkas Géza elnöki megnyitója után Herczegh Béla a *hitel- és pénzügyügyről* tartott előadást. Kifejtette, hogy ma, amikor a Nemzeti Bank is törlesztésre kötelezi a vidéki pénzüzeteket, ezek pedig a pénz- és jövedelem nélküli gazdákat szorongatják, a *vidék pénztelensége még fokozottabban tereri az amuigy is tulajdonos föld- termény- és állatárakat*. Így lehetetlen a mind jobban eladósodó gazdától tartozásának ezidőszent való törlesztését is követelni. A *tulzdonat magas kamatok fizetésére* is alig képesek már a gazdák. Éppen ezért a *kamat-uzsora sürgős megszüntetését* kéri.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszában az előadó előterjesztésére kijelentette, hogy pár napon belül nyilvánosságra kerülnek azok az intézkedések, amelyeket a panaszolt kérdésekre vonatkozólag a kormány és a 33-as bizottság statuált. (Ez már megtörtént. A szerkesztő.)

Lukács Béla a *dohánytermelési területek és a dohánybeváltási árak csökkentéséről* napvilágot látott híreket tette szóvá. Vargha államtitkár válaszában kijelentette, hogy a kormány *egyelőre nem gondol a dohánybeváltási árak csökkenésére*, a dohányterületek esetleges későbbi időpontban történhető csökkentését azonban megfontolás tárgyává fogják tenni. Klein Antal hangsúlyozta, hogy a termelőket kölcsönök nyújtása által biztatta az állam a dohánytermelésre. Elnök indítványára az agrárblokk egy bizottságot küldött ki, melynek feladata a *dohánytermelés kérdéseinek további nyilvántartása*.

Remélhető, hogy jobb megoldást találunk, miní a boletta,

mondotta Ivády Béla földmivvelésügyi miniszter a 33-as bizottság ülésén. — Csökkeníteni kell a buzafermelést. — Felülvizsgálják az őstermelő-igazolványokat.

A 33-as országos bizottság október hó 14-én tartott ülésén Vészi József a *Látszatadótartás* terve ellen szólalt fel. Utalt arra, hogy Magyarországon a legutóbbi hónapok alatt 600 személyautót, 2000 teherautót és 5000 motorkerékpárt állítottak le. A seiyem- és posztókereskedelem forgalma 30—40 százalékkal csökkent. Ha nem történik sürgős megnyugtatás abban az irányban, hogy az adózó közönség életmódja nem lesz adóztatás alapja, akkor az államkincstár névze tetemes veszteség fog előállni. A leállított gépjárművek következtében 18 millió pengő lesz az elmaradt jövedelem a kincstár számára, közlekedési adóban és kincstári részesedésben. *Szerényi József* báró hasonló értelmű felszólalása után *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök azt hangoztatta, hogy a kormány a rendelet végrehajtási utasításában megnyugvással fog szolgálni.

Ezután *Ivády Béla* földmivvelésügyi miniszter válaszolt az exportfejlesztés vitájában elhangzott felszólalásokra. Reméli, hogy az Olaszországba irányuló szarvasmarhakitvelünk emelkedni fog. Ausztriával szemben jogaink csorbitását mindenkor a szükséges erővel fogjuk megakadályozni. *Burgonyaeportunk* tekintetében *szép kilátásaink vannak*. Meg akarja akadályozni a juhtartó gazdaságok leépítését. Az egységes buzafermelés megszervezését feladatának tartja, de egyben a buzafermelés csökkentését igyekszik népszerűsíteni. Óvakodni kell azonban az ipari

növények termelésének túlhajtásától. Elismeri, hogy a boletta-kérdésben nehézségek vannak, tehát foglalkozni kell a boletta-rendszer szanálásának gondolatával. Reméli, hogy sikerül jobb megoldást találni. Az állattenyésztésre a jövőben nagyobb súlyt kíván vetni. Egyik legfontosabb termelési ágának tekintti a baromfitenyésztést. A tejtermelés legközelebb rendezetttervezetet hoz a 33-as bizottság elé. *Felülvizsgálat alá veszi az őstermelői igazolványokat is*. Törekedni fog a csemegeszőlőtermelés előmozdítására. A kísérletügyi intézmények támogatását maga is kevésnek tartja. A birtokforgalom kötöttségének csökkentésével foglalkozik, de a teljes megszüntetésért nem vállalhatja a felelősséget. Bizonyos könnyítéseket fog előterjeszteni. Előkészíti a tagosítás kérdését is, hogy mikor majd az anyagi eszközök megszűnnek, a kérdést meg lehessen oldani. Végül a mezőgazdasági kamarák kérdésével foglalkozott és hangoztatta, hogy átérzi ezek jelentőségét, de az állambházartás ma, sajnos, nincs abban a helyzetben, hogy olyan anyagi áldozatokat hozzon, melyek segítségével a kamarák teljes erővel tudnának dolgozni. Maguknak a kamaráknak kell saját költségvetési területükön belül valami megoldást találniok. Véleménye szerint a kamarák bizonyos reformra szorulnak.

A miniszter felszólalása után az ülés véget ért. A másnap, október hó 15-iki ülésről lapunk vezető helyén közlünk tudósítást.

A kaposvári mezőgazdasági kamara szomorú gazdasági helyzetjelentése.

Uj kölcsön nincs, meghosszabbításért a pénzüntezetek tökéltörlesztést követelnek. A műtrágyafogyasztás megszűnt. — Mindenütt takarmányhiány van. — Hordókat borért vesznek kölcsön a gazdák.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamarához (Kaposvár) beérkezett jelentések szomorúan esetelik a mai gazdasági viszonyokat. A munkaalkalmak szünetelése, a termények és jószágok értékesíthetatlensége, az adók emelése, a kölcsönök felmondása egyre nyomasztóbbá tették a helyzetet.

A birtokforgalom ugyszólván teljesen szünetel. Vételkedni volna, a pénzihiány azonban lehetetlenné teszi.

A hitelviszonyok a lehető legszomorubbak. Uj kölcsönt a bankok egyáltalában nem folyósítanak, legfeljebb igen jó bonitätsú egyéneknek egy évre. Ennek folytán a gazdatársadalom ki van szolgáltatva az úrszorásoknak. A régi kölcsönöket csak úgy hajlandók a pénzüntezetek meghosszabbítani, ha az adós a kamatok rendes fizetésén kívül 10—15 százalékos törlesztésre kötelezi magát. Az eladósodott gazdák persze igen sok helyen még a kamatot sem tudják fizetni, amikor azután a bankok kérelhetetlenül felmondják a kölcsönt. A kisebb helyi pénzüntezetek általában még kiméletesebbek. Bekebelezett adósság miatt történt végrehajtásokról különösen Zalából panaszokodnak.

Pang az értékesítés is. Jószágot inkább csak azok adnak el, akik a kényszerhelyzet miatt kénytelenek alacsony áron megválni állataiktól. Érdekes, hogy a kereskedők mily módon használják ki a helyzetet. Több vásáron megfigyelték, hogy a kereskedők az árat kialakusszák és ha saját maguknak vásárolnak is, kijelentik, hogy az árból 10 pengő „kimegy”. Kisebb állatoknál ez is jelentős összeg. A múlt évilhez viszonyítva a szarvasmarhazulalás 50 százalékkal, a sertészulalás 30 százalékkal csökkent a takarmányhiány miatt. A vásárforgalom is roppant csekély; a legutóbbi keszthelyi vásáron 1159 darab szarvasmarhából mindössze csak 235 és 665 darab lóból 66 kelt el. A nagypatádi vásáron 1260 szarvasmarhából 103-at, 1120 lóból pedig 63-at adtak el.

A gabonaneműekből exportunk mindössze néhány vagonra szorítokzik Olaszországba és Ausztriába. Érdekes, hogy a korpafoyasztást nagyobb uradalmaknál minimálisra csökkentik a denaturált buza, mert míg a korpa vagonletekben ab

somogymegyei állomás 11.50 pengőért szerezhető csak be, addig az csinálna festett buza ma már bármelyik vasutállomáson 11 pengőért kapható.

A műtrágyafogyasztás ugyszólván teljesen megszűnt. Nemcsak a kisgazdaságok, de még a nagygazdaságok is abbahagyták. Jellemző a műtrágyafogyasztás csökkentésére, hogy például, egyik zalamegyei községben tavalyelőtt 300 métermázsát, tavaly már csak százötven métermázsát, az idén már semmit sem rendeltek és még a tavalyról megmaradt 10—15 métermázsát sem tudják eladni.

Aggasztóak a takarmányozási viszonyok is. Sok helyütt már feletették a szénát és most már csupán csak szalmára vannak utalva. Mindenütt takarmányhiány van.

Mezőgazdasági munkásokban a kínálat nagy, a kereslet azonban igen csekély, mivel a gazdaságok üzeméiket egyre csak csökkentik. Különösen tartózkodnak a napszámosok felvételétől, miért is ezek minden áron arra igyekeznek, hogy konvenciók eselések lehessenek.

A szeptemberi folytonos esőzés erősen lerontotta a szüreti kilátásokat is. Ennek dacára mennyiségileg jó termés lesz, minőségileg azonban gyengébb a tavalyinál. *Mustok iránt alig van kereslet*. Jellemző a viszonyokra, hogy a *korcsmárosoktól hordókat kölcsönöznek a gazdák és azoknak félvi, vagy egy évi használatáért: 6—20 liter egyszer lefejtett uj bort adnak.*

Ki jár ma már ősz fejfel?

Okvetlen próbálja meg! 5—6 nap alatt

ŐSZHAJÁNAK, bajszának, szakállának visszaadja eredeti természetes „IBIS” keleti hajjiffító regeszínét, ha az „IBIS” nerátort használja! Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel 1.20, 1.60 P. Postai csomagokat utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: VELLNER Herkules Drogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. sz. Telefon: Aut. 847—90.

**A Népszövetség pénzügyi bizottsága
Budapesten.**

A Népszövetség által Magyarországra küldött szakértők a maguk jelentését Budapesten nyújtották át a Népszövetség állandó pénzügyi bizottságának, amely ebből az alkalomból a magyar fővárosban ült össze, október hó 17-én.

A bizottság munkája gyorsan halad előre és a jövő hét folyamán valószínűleg befejezést nyer, már csak azért is, mert egyes delegátusok, mint az angol, a francia és az olasz, csak egy-két napig tartózkodhatnak Budapesten.

**Tovább folyik a nyomozás Matuska
Szilveszter ügyében.**

Matuska Szilveszter, a biatorbágyi merénylet tettese, nem csak a Biatorbágyon elkövetett borzalmas merényletet, de a berlini gyorsvonat ellen Jüterbogban elkövetett merényletet is beismerte, továbbá bevallotta, hogy része volt az ausztriai Ansbach mellett elkövetett sikertelen vasúti merényletben is. Matuska a bécsi rendőrségen elmondotta, hogy augusztus hó 6-án Berlinben, az egyik vaskereskedésben drótokat és vascsöveket vásárolt, amelyeknek segítségével összeállította azt a pokolgépet, amely a Jüterbogi katasztrófát előidézte. Matuska több alkalommal örültséget színelte, mivel azt akarja elérni, hogy borzalmas cselekedeteit enyhébb beszámítás alá vegyék. A beismerő vallomások után Matuska néhányszor megváltoztatta vallomását s azt bizonyította, hogy a merényletekben csak közvetve vett részt, Matuska igen sejtelmesen nyilatkozott néhány tettestársáról, akik állítólag segédkeztek a merényletek végrehajtásában. A rendőrség erőlyes nyomozást indított Matuska tettestársai után, azonban mindezeig nem sikerült elfogni őket. A budapesti rendőrségnek az a véleménye, hogy Matuska valami titkos bünszövetkezetnek tagja, mert a bűnjeltek is amellett szólnak, hogy kommunista felbuztatásra követte el a merényleteket. Arra is gondolnak, hogy Matuska csak azért nem meri megnevezni tettestársait, mert fél attól, hogy a kommunisták bosszúja esáldóját utóléri. A kommunista kapcsolatok mellett szót Kereskes István asztalos tanuvallomása is, aki a rendőrségen elmondotta, hogy Matuskát a bécsi kommunista pártszervezetben ismerte meg, továbbá hogy Matuska nyolc nappal a biatorbágyi merény-

**A statárium alapján felakasztottak
egy bankrablót.**

Páratlan vakmerőséggel végrehajtott rablótámadást követett el a fővárosban október hó 15-én két rovtomtultu fiatalember, Ondi Sándor és Bónya József állásban lévő péksegédek néhány perccel déli tízenköt óra után behatoltak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Szabadság-téren lévő fiókjába, ahonnan harmincezer pengőt vittek magukkal. A rablók álarcot viseltek s kezükben revolver volt, amellyel megfélemlítették a pénztáros helyiségben tartózkodó tisztviselőket. A támadás után a két rabló kerékpárra ült és menekülni igyekezett. A banktisztviselők kiáltására nagy tömeg vette üldözöbe a rablókat, akik közül Ondi kerékpárján elmenekült, azonban Bónya nekiszaladt egy járőrkönelnek és felborult. Üldözése közben számos lövést adott le, szerencsére egyik sem talált. Mire felkelt, körülfogták és ártalmatlanná tették. Az elfogott banditát visszakisérték a bankfiókba, ahonnan a főkapitányságra szállították. Négy revolvert találtak nála. A detektívek kérdéseire Bónya elmondotta, hogy a revolverek a Zubek-féle fegyverkereskedésből valók s azokra a legutóbb elkövetett rablás alkalmával szereztek. A rendőrség a bandita vallomása alapján még aznap este elfogta a bankrablás második tettesét, Ondi Sándor péksegédét is, aki a detektívek elől egy pesterszébeti ház tyukotrecébe bujt. A banditák a rendőrségen beismerő vallomást tettek, amely után letartóztatták őket. Bónya József és Ondi Sándor bűnügye a fennálló rendelkezések értelmében statáriális bíróság elé került.

A statáriális bíróság, Török Géza törvényszéki elnök elnöklése mellett október hó 19-én reggel ült össze. A vádlottak kihallgatása, a vád- és védőbeszéd elhangzása után a törvényszék, a statáriális rendelkezések értelmében, a huszonegy éves Ondi Sándort halálra ítélte, a tizenkilenc éves Bónya Józsefer pedig tizenöt évi fegyházzal sújtotta, mivel életének husz esztendőjét még nem töltötte be. Az ítélet elhangzása után a bíróság kegyelmi tanácsai alakult, de Ondi Sándort nem ajánlotta kegyelemre, így az ítéletet a statáriális eljárás rendelkezése szerint két órával az ítélethirdetés után végre hajtották.

A gyűjtőfogház udvarán felállított bitófán, este félhatkor, Kozarek hóhér és két segédje Ondi Sándoron végrehajtották a halálos ítéletet.

A rendőrség letartóztatta Pap Mária husz éves leányt is, Ondi Sándor barátját.

Matuska Szilveszter, a biatorbágyi rém.

let előtt felkereste s ezer pengőt ajánlott neki, hogy ha egy nagy munkát elvégez, az asztalos azonban gyanusnak találta Matuska ajánlatát és nem vállalkozott a munkára.

Matuska Szilveszter kiadatása iránt a magyar hatóságok megették a szükséges lépéseket és Ambrózy Lajos gróf bécsi magyar követ október hó 18-án átadta az osztrák külügyminiszteriumban Matuska Szilveszter kiadatási kérelmét. Az osztrák hatóságok a közel napokban döntenek Matuska kiadatásáról. Ha az osztrák rendőrség Matuska Szilvesztert kiadja Magyarországnak, úgy a merénylő felett a magyar bíróság ítélezik, amelynek ítélete feltétlenül halálos lesz. Ha az osztrák hatóságok az ansbachi vasúti merénylet miatt nem adják ki Matuska Szilvesztert, akkor Matuska megmenekül az akasztófától, mert Ausztriában nincsen halálbüntetés.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A Nenzetek Szövetsége mindezeig nem tudta elsimítani a japán-kínai viszályt. A Japánok ragaszkodnak ahhoz, hogy a viszályt Japán és Kína között közvetlenül intézzék el, a Népszövetség bevonása nélkül. Közben azonban folynak a esatározások és a kinaiak az országukban lakó japánok ellen sorozatos erőszakosságokat követnek el.

A forradalmi spanyol kormány lemondott. Alcalá Zamora, Spanyolország forradalmi miniszterelnöke, beadta lemondását, mert nem helyeselte a Jezsuita-rend kiüldözéséről szóló és más egyházi rendek kiutasítását lehetővé tevő törvényjavaslat megszavazását. Azona hadügyminiszter elfogadta a kormányalakításra szóló megbízást és megalakította kormányát. Az új kormány a szociáldemokratákra támaszkodik.

Laval francia miniszterelnök Amerikába utazott. Laval francia miniszterelnök október hó 16-án utazott el Amerikába, Hoover elnök meghívására. Laval miniszterelnök elutazása előtt kijelentette, hogy bár igaz, hogy a kormányelnökök közvetlen tanácskozásai a legbiztosabb módszere a gazdasági élet helyreállításának, négy nap alatt azonban Washingtonban nem fogják jobbra fordítani a világ sorsát.

Az új Brüning-kormány az elmúlt héten mutatkozott be Berlinben, a birodalmi gyűlésen. A kormánynyilatkozat után fellevezték a bizalmi kérdést. A szavazás során a Brüning-kormány mellett szavazott 295, ellene 270 képviselő; tehát a kormány huszonöt főnyi többséget kapott. Az ülés után a birodalmi gyűlést elnapolták jövő évi február hó 23-ikára.

MEZŐGAZDASÁG

A jövedelmező tejtermelés.

Irta: *Niklay János* tejgazdasági ellenőr.

Ismeretes, hogy a tehéntartásnak legnagyobb költsége a takarmányozás. A tejtermelés költségeinek több, mint a felét teszi s innen van, hogy ha a gazda a tejtermelésben nem találja meg számítását, mindjárt a takarmányozásban kezdi el a takarékoskodást. Ennek a spórolásnak rendszerint az abrak esik áldozatul. Valóban a takarmányozás a tejtermelésnél az a tétel, mellyel való takarékoskodással — ha azt célszerűen és okosan alkalmazzuk — a tej előállítását lényegesen olcsóbbá tehetjük. Azonban azt a takarékoskosságot sokan rosszul értelmezik.

Ugyan minden termelési ágazatnak, így a tejtermelésnek is vannak állandó vagy alapköltségei (az állatokban fekvő tőke törlesztése és kockázata, épület, eszközök törlesztése, ápolás, gondozás alaptakarmányozás, stb.). Ez az állandó költség jól takarmányozott, tehát bőven tejelő és gyengén takarmányozott kevés tejet adó teheneknél mindig egyforma marad. Azonban a gyenge takarmányozással a tehenet az életbentartáson felül még legfeljebb csak annyi tej termelésére képesítem, hogy a kiadásait fedezze. De a számító gazda nem elégedhetik meg azzal, hogy kiadásai megtérüljenek, hanem a tejtermelés jó abrakolással tovább fokozza, annak tudatában, hogy az életfenntartó alaptakarmányon felül adagolt abraktakarmány (termelőtakarmány) tulajdonképpen az, ami olcsóbbá teszi a tej előállítását, illetve a tejtermelés jövedelmezősége szempontjából a leghatásosabb. Abrak és abrak között is azonban nagy különbség van, úgy annak árát, mint tápláló értékét illetően, ezért a gazdának erre is figyelemmel kell lenni. Ennek megfelelőleg állítja össze az abraktakarmány keverékét beltartalmának figyelembevételével úgy, hogy minél olcsóbbra kerüljön a vele való tej előállítása. Különösen áll ez arra az esetre, amidőn a tejtermeléshez szükséges abraktakarmányokat vásárlás útján szerzi be a gazda.

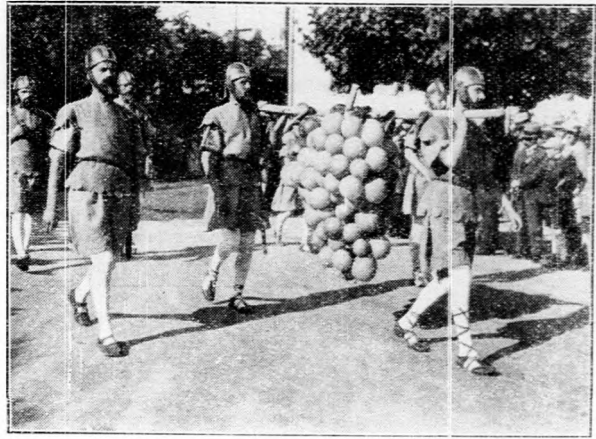
Az pedig bővebb bizonyításra nem szorul, hogy mentőül több tejet ad a tehen, annál kisebb előállítási költség esik 1 liter tejre. Ebben az esetben a tehéntartás állandó költségei egyre nagyobb és nagyobb tejhozamra oszlanak el. Mindjobban csökken ezáltal az egy liter tejre eső előállítási költség. Így egy bizonyos határig (a tejtermelés ökonómiai határáig) egyre olcsóbb és olcsóbb tejet bír a gazda előállítani, vagyis egyre nagyobb és nagyobb jövedelem marad fenn számára.

Ezek után világos, hogy a tehéntakarmányozásnál alkalmazott abrakspórolás a legrosszabb helyen foganatosított takarékoskodás, mert ezzel éppen az ellenkezőjét érjük el, mint amit elérni óhajtunk, mert ha rossz teheneket tartunk, vagy jó teheneinket olyan rosszul takarmányozzuk, hogy azok termelőképességüket ki nem fejthetik, akkor pazarolunk, míg ellenben jó teheneket jól takarmányozva takarékoskodunk.

A sertésorbáncról.

Irta: *Csukás Zoltán dr.*

Kevés betegség van, amely nyaranta a sertésekben olyan nagy pusztítást visz véghez, mint a sertésorbánc. A betegség régóta ismeretes, csakhogy igen könnyen összetévesztik a sertésvészellel, vagy sertéspestissel. Az orbáncot ugyancsak baktériumok okozzák, mint oly sok más fertőző nyavalyát. Ezek a baktériumok benne vannak a beteg állat szerveiben; azért, ha azokat a jó mély elásás helyett a gazda a szemétdombra hányja, vagy

Svájci szüreti ünnep.

Neuveville svájci városban évről-évre nagy ünnepélyek vezetnek be a szüretet. Képünkön középkori viseletbe öltözött emberek egy óriás-tőkét visznek végig a városban.

pedig kutyáinak adja, akkor a betegség tovább terjed a faluban, amint hogy az csakugyan így is szokott történni. De hasonlóan veszedelmes terjesztője a betegségnek a cigányok, akik kóborlásaik alkalmával összekéregetik az ilyen dögöket s faluról-falura hurcolják ezáltal a járványt. De sokszor megfigyelték már azt is, hogy herélők és miskálólok munkája után tör ki az orbánc. Ennek rendszerint az az oka, hogy piszkos kezűket nem mossák meg minden udvarban az elvégzett munka után, hanem tudatlanul széthurcolják a járvány csiráját a kezükhöz tapadt vérrrel. A gazdák rendszerint nem tudják ezeket az okokat, pedig igen fontosak, mert ahol egyszer a betegség fellépett, ott rendszerint a következő esztendőben is pusztítani fog, mert a csirája igen ellenálló. Ez ellen csak úgy lehet védekezni, hogy a gazda eltakarítja és mésztejjel fertőtleníti a hulladékokat, ólakat és mindazokat az eszközöket és udvarrészeket, amelyek a beteg sertésekkel érintkezésben voltak. Alkalmos a fertőtlenítésre a frissen oltott mésztej. Ez nem is drága és ellenőrizhető könnyen, vajjon az összes falak és eszközök fehérek-e, vagyis érintkeztek-e a fertőtlenítő folyadékkal.

A legnagyobb pusztítást a közlegelőre kihajtott sertések között okoz az orbánc, különösen a nyugati származású „sima” hussertések között. Ezek az állatok ugyanis érzékenyebbek a baj iránt. A betegséget rendszerint árélly ismerjük fel, hogy az ilyen állatok otthon az alomszalmába bujnak, a farkuk lóg, az étvágyuk rossz, szaporán lélekenek, a has alján kékes-vörös foltok támadnak, melyek később összefolynak. Az elhullott sertés szerveiben vérömléses gyulladást lehet felismerni, gyakran azonban alig van valami ismertető jel, amiből a betegséget gyanítani lehetne. Minthogy az orbánc igen hasonlatos a pestishez s mivel az egyik betegség ellen használt ojtóanyag a másik betegség ellen semmit nem véd, ezért ajánlatos szakértő állatorvos véleményét kikérni. Azokon a vidékeken pedig, ahol a járvány évről-évre fellép, tanácsos a fiatal süldőket végigoltani s ezáltal előre biztosítani őket, hogy később a legelőn történő fertőzés dacára sem betegednek majd meg. Ha a betegség már fellépett, akkor szűrővel ojtathatjuk az állatokat. Ez az oltás azonban költségesebb és csak akkor jár eredménnyel, ha idejében és elegendő mennyiségben alkalmazzuk.

A sertésorbánc nem azonos az emberi orbáncsal. A sertésorbánc csirája azonban kivételesen embereken is okozhat megbetegedést, ezért ügyelni kell arra, hogy sebes kezű emberek a hullák eltakarításával ne foglalkozzanak.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Mi lesz a borkak szeszé való feldolgozásából?

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasköre Bottlik István báró elnöklésével ülést tartott, amelyen Staub Elemér, az Exportintézet elnöke ismertette a szőlő-export eddigi eredményét. Reismann Zoltán dr. számolt be utána arról, hogy a földművelésügyi minisztériumnak az az elgondolása, hogy a 800.000 hl. bor szeszé dolgoztassék fel, az ellentétes érdekeltségek ellenében, előreláthatólag, hajótörést szenved. Már is olyan hírek vannak forgalomban, hogy ezeknek a borknak főlvasárlása olyan alacsony áron történne, mely a megmunkálási költségeket is csak kis részben fedezné. Ma már olyan alacsony áron kénytelen a szőlősgazda termését elköttyavetyélni, amely árak mellett teljesen lehetetlen a szőlőt megmunkálni. Ezt a sivatár helyzetet az idézte elő, hogy a magyar szőlőtermelés érdekében éveken keresztül semmi nem történt és a borfogyasztási adóval egy a szőlőművelőt, mint az egész magyar borkezeskedelmet tönkretették. György Lajos dr. indítványára elhatározták, hogy az ipari szeszgyárak kontingensének megváltása iránt való követelés érdekében akciókat indítanak. A legelső bortermező állam fogyasztási célokra csak borból készült párlatokat enged kiadni, ha ezt az intézkedést nálunk is életbe léptetik, úgy az államháztartás minden megterhelése nélkül, évente 6—700.000 hl. bor feldolgozhatóvá válnék. Baross Endre dr. és Miklós Aladár dr. a leghatározottabban állást foglaltak az ipari szeszgyárak kontingensének megváltása mellett. Hajduska Rezső és Polgár Lajos dr. rámutattak arra, hogy a szőlősgazda érdekeltség sohasem kért külön előnyöket, de ma teljes joggal fordulhat a kormányhoz segítségért és nem lehet azzal érvelni, hogy erre a célra anyagi eszközök nem állnak rendelkezésre akkor, amikor a magyar szőlőbirtokosoktól éveken keresztül óriási összegek adók folytak be.

Megalakult a Cukorrépatermelők Országos Szövetsége.

A Magyar Cukorrépatermelők Országos Szövetsége október 13-án tartotta alakuló közgyűlését. Az ülésen vitéz Purgly Emil elnökölt, aki rámutatott arra, hogy a magyar mezőgazdák régi óhaja ment teljesebbé a szövetség megalakulásával. Magyarország cukorkivitele 750.000 métermáza cukorrépat feltételez és a termelőknek egyik legnagyobb veszedelme, hogy a termelt cukorrépatemennyiséget a gyárak nem veszik át teljes egészében. Nehéz és hosszú tárgyalások eredménye volt az is, hogy a cukorrépa ma két és fél pengő árát fizetnek a termelőknek a cukorrépa métermázsjáért. Blaut Jenő javaslatára ezután az alakuló közgyűlés egyhangú lelkesedéssel megválasztotta a szövetség elnökévé Purgly Emil, aki kijelentette, hogy elsősorban a kontingens kérdését minél előbb meg kell oldani. Amilyen erős kartelt alkotnak a gyárak, éppen olyan erős szövetséget kell megermenteniük a termelőknek. Ezután Fabricius Endre gazdasági főtanácsos ismertette a szövetség alapszabálytervezetét. Az elnök indítványára egyhangúlag megválasztották a szövetség alelnökeivé Teleki József grótot, Rupprecht Olivér és Elek István. Serbán Iván főtitkár javaslatára a közgyűlés megállapodott abban, hogy 14 körzeti bizottságot alakít.

Balbo olasz légügyi miniszter Budapesten. Italo Balbo tábornok, olasz légügyi miniszter október hó 17-én reggel Tedeschini tábornok kabinetfőnök és Cagna őrnagy kíséretében az Orient-Expresszel Budapestre érkezett. Fogadására megjelent a pályaudvaron Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, Arlotta budapesti olasz követ, a követség tagjaival, bárchíházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, vitéz Nánássy-Megay Ernő altábornagy, a budapesti vegyesdandár parancsnoka, Rákossy György, a Légügyi Hivatal főnöke, Pignatelli herceg, a budapesti olasz fascio vezetője és a budapesti olasz kolónia igen sok tagja. Balbo a pályaudvarról a Dunapalotába hajtatott. A Kormányzó Ur délelőtt 11 órakor kihallgatáson fogadta Italo Balbot. Károlyi Gyula gróf miniszterelnöknek ugyancsak látogatást tett az olasz miniszter, akinek itt tartózkodása egyébként magánjellegű.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése október hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzáknak juttatni sziveskedjenek, ne hogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	2 P
félévre	4 P
egész évre	8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a KIADÓHIVATAL.

A sajtófőnök előléptetése. Horthy Miklós Kormányzó úr a miniszterelnök előterjesztésére Hlatky Endre dr. miniszteri titkárnak, a miniszterelnökségi sajtóiroda főnökének, a miniszteri osztálytanácsosi címet adományozta.

Magyarország nyerte a nemzetek díját a szabadstílusú birkózásban. Három napon át folytak Budapesten Európa szabadstílusú birkózó bajnokságai. A versenyek során Magyarország két bajnokságot nyert és helyezésekkel összesen tizenkét pontot szerzett, amellyel egyuttal megnyerte a nemzetek díját. A győnyűri küzdelem után a megjelent közönség lelkesen éljenezte a nagy sikerrel szerepelt magyar birkózókat.

Meghalt Edison. Thomas Alwa Edison, a világ legnagyobb feltalálója, nyolcvannegy éves korában október hó 18-án hajnalban, Newyorkban elhunyt. A világhírű feltaláló hetek óta betegeskedett s orvosai mindent megpróbáltak, hogy megmentse az életnek, azonban ez nem sikerült s Edison végelgyengülés következtében elhunyt. Edisont méltán tartják a világ legnagyobb feltalálójának, mert ő volt az, aki az emberiséget megajándékozta többek között a villanylámpa, a távbeszélő, a beszélőgép és mozgófénykép korszakalkotó találmányaival. Már mint tizenegy éves gyermek, önállóan kereste meg kényerét és első találmányát tizenhét éves korában készítette. Ettől az időtől kezdve szakadatlan munkával töltötte életét s a találmányok egész sorozatával ejtette bámulatba az emberiséget. Halálát az egész világ gyászolja.

Mezőgazdasági kitémés. Ivády Béla földművelésügyi miniszter Kántor Gábor, Vereb község kanászát, továbbá Jenei István kalocsai földmunkást pénztalonnal és diszoklevéllel tüntette ki. Kántor 53 évig szolgált becsülettel a községél, Jenei István hasonlóképpen több, mint egy félszázadot töltött Kalocsa város szolgálatában. A kitéméseket díszes ünnepség keretében közölték át a kitémteket kanásznak és földmunkásnak.

Magyar atléták győzelme az osztrákok felett. Az év utolsó nagy atlétikai eseménye a magyar-osztrák atléták budapesti viadala volt, amely alkalommal a magyar versenyzők fölényes győzelmet arattak az osztrákok felett. A magyar atléták tíz számban első helyen végeztek az osztrákok felett, míg az osztrák versenyzők csupán két bajnokságot tudtak hazavinni. A verseny pontaránya 80:34 volt Magyarországra javára.

Továbbra is hat fillér a gyufa ára. A forgalmi adó emelése folytán a gyufa forgalmi adója is emelkedett, minek következtében a kereskedők és dohánytőzsdetulajdonosok fel akarták emelni a gyufa árát. A pénzügyminiszter a napokban rendeletet bocsátott ki, amelyben megállapította a gyufának kiskereskedői árát. A rendelet értelmében a gyufa ára esomagonként továbbra is hat fillér marad. A forgalmiadó-többletet a gyáraknak és a kereskedőknek kell viselniük.

Az utlevek új ára. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a napokban körrendeletet intézett az utlevek kiállítású hatóságokhoz, amelyben megállapította az utlevek új árát. A rendelet szerint napszámok, munkások, iparossegédek és tanoncok, továbbá cselédek, valamint az összes közszolgálatban lévő alkalmazottak részére szóló utlevelektől 1 pengő 50 fillér kiállítású díj, továbbá 50 fillér bélyegilleték fizetendő. Minden más foglalkozású egyén részére szóló utlevélért 10 pengő kiállítású díjat és 5 pengő bélyegilletéket kell fizetni. Ha az utlevél érvényességének tartama egy éven túl terjed, a kiállítású díj kétszeresét kell megfizetni.

Halalos családi dráma Mezöturon. Halalos családi dráma játszódott le október hó 15-én, *Mezöturon*, ahol *Sajtos Gábor* fodrász és felesége közösen öngyilkosságot követtek el. *Sajtos* üzletzárás után kettős ravatalt állított fel, majd pedig feleségét szívenlőtte, lefekette a ravatalra, gyertyákat gyújtott és virágokkal rakta körül. Ezután maga ellen fordította a fegyvert és föbelőtte magát. Amikor a segítők a lövések zajára a lakásba hatoltak, ott találták a házaspárt, virágok között, holtan a ravatalon. Sajtosékát anyagi romlás kergette halálba. *Sajtos Gábornak* a közelmúltban jólmenő fodrászüzlete volt, amely a viszonyok rosszrafordultával olyan keveset jövedelmezett, hogy adósságai kamatát sem tudta fizetni.

Az erjedő must áldozatai. Halalos szerencsétlenség történt a napokban a fehérmegyei *Mány* községben, ahol *Csizmadia József* hatvannégy éves gazdálkodó huszonnégy éves Péter nevű fiával kiment a szőlőbe, hogy megnézzék a must erjedését. A gazdálkodó és fia, úgy látszik minden elővigyázat nélkül mentek be a kénásvallal telt pincébe, mert hozzátartozóik, akik hajnalban keresésükre indultak, a pince földjén halva találták *Csizmadia Józsefet* és fiát. — *Csepány József* gyöngyösi gazdálkodó lement üvegekért pincéjébe, ahol az ideig must állott. A gazdálkodó nem vigyázott eléggé, s az erjedő must gáza megölte. A mentők már csak holttestét találták meg. — *Solt* község közelében *Juhász István* gazdálkodó borért ment le a pincébe. Mint hogy késő este sem jött fel a pincéből, családtagjai keresésére indult. Hosszas keresés után *Juhászt* holtan találták a borospincében. Az erjedő must okozta halálát.

Jutalmat kap a meteorológiai léggömbök megtalálója. A Magyar Királyi Meteorológiai Intézet október hó 13-án, 14-én és 15-én műszerekkel felszerelt léggömböket bocsátott a levegőbe a magasabb légrétegek viszonyainak kikutatására. A léggömbök több ezer méter magasságban szétpukkadtak és a gömbökre szerelt műszeres kosarak ejtőernyő segítségével leesnek a földre. Az intézet kéri a műszeres kosarak megtalálóját, hogy azonnal küldjenek távirati értesítést „*Meteor Buda*” címre, ahonnan a műszer elszállítására látást és pontos utasítást kapnak. A szeptember 15-én beérkező műszerek megtalálója összes költségeinek megtérítésén kívül 20 pengő jutalmat kap.

Meghalt egy kisleány a tátrai gyorsvonaton. Október hó 16-án reggel fél kilenc órakor futott be a budapesti Keleti-pályaudvarra a kassai gyorsvonat, amellyel a fővárosba érkezett *Orsich Lázár* dr. szabadkai ügyvéd. Az ügyvéd *Tátrafüredről* jött, ahonnan magával hozta hat éves *Mária* nevű kisleányát, aki súlyos beteg volt és *Tátrafüreden* orvosi ápolás alatt állt. A kisleány már a vonat indulásánál is súlyos állapotban volt, utközben pedig egyre rosszabbul lett s mielőtt a vonat a Keleti-pályaudvarra beérkezett volna, meghalt.

Mulatság közben oltani hívták a tüzoltókat. A csehek által megszállott *Párkányban* a napokban a környék mintegy négyszázötven tüzoltója gyült egybe szövetségi gyakorlatra. A gyakorlatozás után a tüzoltók közbébre gyűltek össze, amelyen *Kardos István* országos parancsnok pohárköszöntőt mondott. A parancsnok beszéde közben jelentették, hogy a község egyik gazdálkodójának a székfirkerte kigyulladt. Az összegyűlt tüzoltók a váratlan hírre azonnal a tűz színhelyére siettek, ahol már több kazal állott lángokban. A nagyszámu tüzoltó ugyszólván pillanatok alatt eloltotta a tüzet. A sikeres tüzoltás után a tüzoltók folytatták a disztribúciót.

Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a táplálék anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a **Ferenc József** víz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szőlészet, borászat,

gyümölcsészet, mezőgazdaság, állattenyésztés, szeszüzlet, mustbesűrítés, konzerv terén, 1932. január 1-én 27 évi praxissal rendelkező szakgyén állását óhajtaná változtatni. Cim a kiadóban megtehető.

Kép a hondurasi orkánról.

Angol-Hondurasban (Középamerika) borzalmas orkán pusztított, mely ezerötszáz halalos áldozatot követelt. Képünk *Belize* város romjait ábrázolja.

Megdrágult az oláh vízum. A budapesti román követség konzulátusi osztálya a napokban hirdetés tett közzé, amely szerint október hó 12-től kezdődően a Romániába és Erdélybe szülő vízum díja utlevelenként 15 pengő 60 fillér. A konzulátus kéri a vidéki utazókat, hogy a vízum díját felbélyegzett válaszbortékkal együtt küldjék be a konzulátusra.

Merénylét a szőnyi vonat ellen. Október hó 11-én, vasárnap este ismeretlen tettes a Szőny mellett lévő 70. számú őrház közelében a vasuti vágányok közé fémzásás kötömböt helyezett. A hatalmas kődarab az éjjel Komárom felé haladó gyorsvonat mozgonyát kisebb mértékben megrongálta. A csendőrség erőyes nyomozást indított a vasuti merénylő kézrekerítésére.

Nincsen elég munkás Kecskeméten. Amíg az egész országban általános a panasz a munkaalkalom hiánya miatt, addig Kecskeméten éppen az ellenkezője tapasztalható. Ugyanis az egyik baromfikivitel vállalat majdnem kénytelen volt üzemét beszüntetni, mert nem kapott elegendő munkásasszonyt. A vállalat baromfikoppasztásra kétszáz-kétszázötven munkásnőt akart alkalmazni az év végéig heti 18—22 pengő fizetéssel, az állásokra azonban mindössze csak hetven munkásasszony jelentkezett.

Visszanyeri fiatalkori eredeti hajszinét, ha az „*Ibis*” keleti hajfijító regenerátort használja. *Okvellén próbálja meg, 5—6 nap alatt hajszinének, szakállának visszaadja eredeti természetes színét.* Itt az a fődolog, hogy nem festék, nem ártalmas. A hajhagymát életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. A *Vasárnap*-ra való hivatkozás mellett, kedvezményben részesül. Megrendelhető: *Vellner Herkules-drogéria*, Budapest, Kálvin-tér 5. szám. Postai csomagokat utánvét mellett szállít.

Revolverrel mentette meg az öngyilkost. Nem mindennapi módon mentett meg egy ismeretlen férfi Budapesten egy Dunába ugrott öngyilkost. *Scherelik Károly* tizenkilenc éves fodrászsegéd a napokban öngyilkossági szándékából felvágta ereit és a Dunába ugrott. Már fuldokoini kezdett, amikor a parttól egy jól öltözött nyulánk férfi revolvért fogott rá és feléje kiáltott: „*Azonál jöjjön ki, mert különben keresztül lövöm!*” Az erőyes felszólításra az öngyilkosjelölt annyira megijedt, hogy elfeledkezett eredeti szándékáról és kiuszott a partra, ahol egy rendőr vette pártfogásába. A revolveres férfi eltűnt.

Gyújtogatás Vtynyén. Október hó 16-án hajnalban a zalamegyei *Vtynyéd* községben veszedelmes tűz pusztított. A nagy viharban kigyulladt *Szalai István* gazdálkodó pajtája, amely tele volt takarmánnyal. Mire a tűz oltásához hozzákezdtek volna, már két lakóház, számos melléképület és több kazal állott lángokban. A lakosság a tüzzel szemben tehetetlen volt. A zalaegerszegi tüzoltók több órai megfeszített munkával megakadályozták a tűz továbbterjedését s a lángokban álló házakat eloltották. A jelek szerint a tüzet gyújtogatás okozta. A csendőrség a gyújtogatás egyik gyanúsítottját már elfogta.

A SÁTÁN

▼ REGÉNY

▲ IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(7. közlemény.)

Amikor felnyitotta a szemét, vaksötétség vette körül. Meg akarta mozdítani a tagjait, hogy kinyújtózkodjék s ekkor érezte, hogy keze lába, dereka le van kötve. Mozdulni sem tudott...

... És hallotta, hogy valami csobog... Kisérteties hang volt ez...

Nem kellett sokáig törni a fejét, hogy mi adja ezt a hangot. A lába nedvességet érzett.

Vízben állott... S érezte, hogy a víz lassan, de kétségbeesítő biztossággal nő, egyre nő... Már a bokájáig ér...

Ebben a borzalmas pillanatban Pat elmosolyodott. — Azt hiszem — gondolta — hamarosan nagy hasznát vehetném, ha kopoltyuim lennének...

VI. FEJEZET.

A szellemek órája.

Simpson Harry, a rendőrfőnök, Pat jóbarátja, egyszer azt mondotta a detektívről, hogy hiányzik belőle a félelem érzete. Valóban, Pat nem ijedt meg az árnyékától s a legveszedelmesebb helyzetekben is megőrizte derűs fölényét, amellyel azután mindig ki is tudta szabadítani magát a halál torkából. Soha sem vesztette el a fejét, sőt minél veszedelmesebb és reménytelenebb helyzetben volt, annál élesebben fogott az agya, legfeljebb az érverése gyorsult meg egy kissé, de ennek sem a belső izgalom volt az oka, hanem a megerőltetett agymunka.

Nem, Pat nem ismerte a félelmet... sem a kishitőséget a maga sikerével szemben. De most mégis fanyar mosolygásra húzódott félre a szája, mert be kellett vallania maga előtt, hogy nem sok reménye lehet a szabadulásra. Csak csoda mentheti ki ebből a helyzetből...

Pat azonban nem hitt a csodákban. Helyesebben: azt tartotta, hogy a csoda mindig az emberben van.

— Nos, ha csak csoda menthet meg most engem, — morfondírozott magában — akkor gyerünk azzal a csodával.

Ebben a pillanatban már újra a harcos Pat volt, a harcos Pat, aki szabadulásért küzd.

A víz emelkedéséből megállapította, hogy mintegy fél órája van még... akkor azután a szája fog érni az ár.

— Fél óra! — gondolta meglepődötten. — Elég idő, ha okosan használjuk fel. Mindenekelőtt a kezemet kell kiszabadítanom, mert ha a víz eléri s a megázott kötél beledagad a husomba, semmit sem tehetek többé...

Az uja hegyétől a válláig minden izmával kipróbálta, nem talál-e egy kis lazulást kötelékén. Meg volt elégedve ezzel a próbával. A könyökét mozdítani tudta egy keveset. Ez éppen elég volt neki. Kigyóyszerű, finom mozdulatokkal egyre jobban meglazította a guzst. Most már mindkét karjával tudott egy 10—15 centiméteres mozdulatot tenni.

Asthma-klinika, Budapest, Andrássy-ut 87.

Körönd, bejárat Benczur-u. 4. Tel. 123-82.

Bevált asthma-tüdőhurut kezelések. Kór-

házi áraknál olcsóbb betegszobák.

Szüksége volt arra. A könyökével a ruhán keresztül is kitapintotta, hogy durva szemcsés falhoz kötözték.

Az öröm sugara csillant fel szemében.

— Most hát kezdjük meg a fűrészelést...

Végtelen türelemmel dörzsölte a falhoz a karján feszülő kötelet, amely — úgy érezte — körülbelül kisujjnyi vastagságu volt.

Már a térdét nyaldosták a hullámok.

— Kellemetlen, — gondolta bosszankodva — még megérem, hogy kiujul a reumám, amit tavaly alig tudtam kikuráltatni a térdemből.

Gépiesen folytatta a „fűrészelést“. Ösztönösen érezte, hogy fáradozásának máris van eredménye: a kötél rostjai szakadoznak. Ezekben a percekben csak azt fájlalta, hogy a pipája nincsen a szájában. Füstölgetés közben mégis csak szórakoztatóbb lenne ez a munka!

(Folytatjuk.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Folyó év december hónapjában érettségizem, a vizsgát befejezése után a magyar királyi honvéd Ludovika-akadémiára szeretném felvételt magamat. Hová forduljak a felvétel végett. 2. Mikor kezdődik a tanév? 3. Hány évig tart az akadémia? (D. J., Polgár.) — **Felelet:** 1. A magyar királyi Ludovika-akadémia parancsnokságához, Budapest, VIII. Üllői-ut 80. 2. Szeptember végén. 3. Kötelező önkéntes-évvél együtt négy évig.

Kérdés: 1. Hol van Budapesten ingatlanforgalmi iroda? 2. Hol lakik K. K. dr. ur? (Gy. J., Kiskőrös.) — **Felelet:** 1. A fővárosban több ingatlanforgalmi iroda van, alább felsorolunk néhányat, lapunkra való hivatkozással forduljon hozzájuk. Argauer János irodája, II. Bimbó-utca 56. Békesi ingatlanforgalmi iroda, VII. Almássy-tér 8. Centrum házépítő és ingatlan-vállalat, I. Horthy Miklós-ut 9. Csendes József irodája, I. Horthy Miklós-ut 103. Csizsér Lajos, VIII. Eszterházy-utca 24. Pauncz Dezso, VII. Rákóczi-ut 24. Gabányi György, VII. Thököly-ut 28. stb. 2. VIII. Bérkocsis-utca 41. szám.

Kérdés: Hol lehet 96 fokos alkoholt kapni? (F. J., Kondoros.) — **Felelet:** Ha gyógyászati célra akarja vásárolni, úgy vegyen valamelyik drogériában, vagy gyógyszerárban. Kaphat egyébként bármelyik szeszgyárnál is Budapesten, például a Gschwindt-féle szeszgyárnál, IX. Ipar-utca 15.

Kérdés: 1927-ben cséplőgarnitúrát vettem 1/2 ragon buzáért, bolettáról szó sem volt, most pedig követel 16cm bolettát. Köteles vagyok megadni? (Előfizető.) — **Felelet:** A bolettát az követelheti, aki a buzát szolgáltatja; jelen esetben tehát Ön jogosult azt követelni, mert a törvény értelmében Ön a termelő. A szállítandó buzamennyiségből visszatartható annyi értékű, amennyi a boletta-értéknek megfelel.

Kérdés: Dohányt akarok természetien: hol van a dohánytermelőnek valamilyen egyesülése, ahonnan felvilágosítást kaphatnék? (O. J., Göngyöstarján.) — **Felelet:** Forduljon a Magyar Dohánytermelők Országos Egyesületéhez, Budapest, IX. Köztelek-utca 8. szám.

Kérdés: 1. Mi a címe Rothermere lordnak? 2. Mía az 1917. évben cseh megszállott területen kétezer korona betétem volt. Ez év júniusában a magyar királyi kiegyenlítő hivatal bekérte tőlem a betétkönyveket s azóta semmi értesítést nem kaptam pénzem felől. Hová forduljak? (Özv. v. R. I.-né R. Somogy-megye.) — **Felelet:** 1. Daly Mail, Northcliffe-House, Carmelite-Str. London, N. W. 2. Forduljon a magyar királyi felvilágosító és kiegyenlítő hivatalhoz, Budapest, V. Dorotya-utca 2. Követelését valószínűen a betétnek megfelelő csehkorona-összeg átszámított pengőértékében kapja meg.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

C nyujt os

(Beküldte Sziklay Ede Bocsokról.)

2. Szórejtvény.

Dö $\frac{\text{gyökér}}{\text{Dö}}$ Dö

(Beküldte Kuttor Barna Sajókazincről.)

3. Szórejtvény.

Tutokil nyit N ° ° °

(Beküldte Gerits Vendel Liszóról.)

4. Szórejtvény.

2 $\frac{Y}{K}$

(Beküldte V. Balogh László Dögérről.)

5. Szórejtvény.

magaslat o eröd

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

6. Pontrejtvény.

S . é . a . é . e . p . r . s . n

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 47-ik számban közöljük.

A 41-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Karcag**. 2. Szórejtvény: **Csüttörtök**. 3. Szórejtvény: **Fedák Sári**. 4. Névrejtvény: **Tibor**. 5. Szórejtvény: **Hatóság**. 6. Pontrejtvény: **Az asszony verve, a pénz olvasva jó.**

Jutalomkönyvet nyertek: Gábor Lajos (*Kalocsa*), Szalay Mária (*Galgagyörk*), Kereki Piroska (*Kaba*), Albert Ernő (*Hódmezővásárhely*) és Boldogné Szabényi Ilona (*Tata*).

Megfejtették: Boldogné, Szabényi Ilona, Albert Ernő, Kereki Piroska, Szalay Mária, Gábor Lajos, Nagy István, Tóth Péter, Nagy Benjámin, Kecskés Béla, Nagy András, Péter László, Nagy Piroska, Kiss András, Földes Péter, Nyári László, András István, Szöke Honka, Kocsis István, Nagy Béla, Fekete Béla, Bernát Jolán, Gulyás János, Benedek Antal és Kerekes István.

A 42-ik számban megjelent rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, feljövő héten közöljük.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmívelésügyi minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint

mezőgazdasági munkást keres:

Éves bizonyítványokkal rendelkező feles virágkertetész keresték 3 kat. holdra november 1-re. Jelentkezés: *Budapest, I., Zenta-utca 5. I. 1. Délután 3-5-ig.* — Gazdasági kocsis minden, megbízható, jó bizonyítvánnyal felvették éves konvenció állásra. Személyes jelentkezés. *Ocsa, Rieger-tanya.*

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október hó 25-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Felsődabas, Flúszgyarmat, Nagykörös. — Kirakodóvásár: Battonya.

Október hó 26-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Ács, Acsa, Baracska, Bátaszék, Bodajk, Cellőmölk, Diósvizlő, Felsővadász, Gelse (sertésvásár bizonyítalan), Hajduszoboszló, Hetes (sertésvásár bizonyítalan), Jánoshida, Kecel (sertésvásár bizonyítalan), Kisvárd, Kóny, Kunbaja, Kunmadaras, Kunszentmiklós (sertésvásár bizonyítalan), Magyaróvár (sertésvásár bizonyítalan), Nádudvar, Ósi, Pápóc, Pusztamérges, Putnok, Sümeg, Szihalom, Tiszapalkonya, Tokaj, Tompa (sertésvásár bizonyítalan), Verpelét. — Ló- és marhavásár: Devecser. — Marha- és kirakodóvásár: Répcseszentgyörgy.

Október hó 27-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gesztely, Balkány. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Istvándi, Pincehely. — Lóvásár: Békéscsaba.

Október hó 28-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kapocs, Sárvár, Zalaegerszeg, Zomba. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Igal, Somlószőlős. — Ló- és marhavásár: Zsámbék. — Kirakodóvásár: Békéscsaba.

Október hó 29-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kaposszekcső, Pacsa (sertésvásár bizonyítalan), Tét. — Kirakodóvásár: Zsámbék. — Ló- és kirakodóvásár: Nagycsákány.

Október hó 30-án, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gyékényes, Vése (sertésvásár bizonyítalan).

Október hó 31-én, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Villány. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Balatonlelle, Csesztreg, Zalaapáti. — Marha- és sertésvásár: Szekszárd.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATŐZSDE

(Fővárosi árak október hó 19-én.)

KÉSZÁRUPIAIC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapest.

Buza: tiszavidéki 77 kg-os 9.40—9.75, 78 kg-os 9.50—9.90, 79 kg-os 9.70—10.05, 80 kg-os 9.75—10.15, felsőtiszai, fejmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 9—9.30, 78 kg-os 9.15—9.45, 79 kg-os 9.30—9.60, 80 kg-os 9.40—9.65, pestvidéki rozs 9.50—9.60, egyéb 9.50—9.60, takarmányárpa, elsőrendű 15.00—15.50, másodrendű 14.75—15, sörárpa, felvidéki 18.50—21, egyéb sörárpa 17—18, zab, elsőrendű 18—18.30, másodrendű 17.30—17.50, tengevi 15.80—16 pengő métermázsánként.

Világhírű Hicó gyermekkosci nagybani árban, bőrdalal, ernyővel sülyeszthető — P. 46.—
faoldalal, ernyővel sülyeszthető P. 65.—
angol modern kosci P. 75.—; 80.—; 90.— 98.—
játék babakocsi erős sport P. 5.— 6.—
játék babakocsi ernyővel P. 9.— 10.80
finom babakocsi P. 17.—
gyermektricikli, 3—5 éves gyermekeknek, elől nagy kerékkel, állítható nyereggel, kisebb P. 15.—, nagyobb P. 17.—
gyermekautó, piros vagy fehér színben, párnázott P. 40.—
láncjátékkal P. 50.—

Nagy javítóműhely, képes árjegyzék ingyen.

Láng Imre mérnök, Budapest, VI., Teréz-körtút 3/v.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza decemberre 10.14—10.16, márciusra 11.24—11.26, rozs márciusra 11.36—11.38, tengeri májusra 13.20—13.22 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőpiai gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiae. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) A lefolyt héten a forgalom szűk keretek között mozgott, főképp azért, mert a legszámottevőbb fogyasztópia. Németség, oly megszorított devizarendelkezéseket léptetett érvénybe, melyek a bevittet nagyon megnehezítik. Löheremag elnyúlt, a külföldi érdeklődése a magas árkot folytán nagyon megesapant, a termelői részéről felkínált tételek csak nagy áremeléssel voltak elhelyezhetők. Lucernamag üzletlenn, ára tovább lemorzsolódott, a külföldi kereslet csekély. Baltacimamag: Változatlan árak mellett a piacra került tételek könnyen elhelyezést találtak. Fehérhereszilárd, termelői részéről alig érkezik ajánlat. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersáruért, budapesti paritásban: Káposztarepce 20—20.75, köles 15—16, lucerna 65—80, löhere 125—135, szöszbükköny 25—26, lenmag elsőrendű 21.50—22, lenmag másodikrendű 21—21.50, Viktória-borsó 20—25, zöld borsó 16—18 pengő.

Liszt: A nyílt piacokon: Buzadara 44—48, duplanullás finom tészta 35—38 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiae. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.—, buzakonkoly 11.50, konkolydara 12, lenmagpogácsa 17.50, repcepogácsa 12.50, rozskonkoly 11.50, rozskorpa 10.25, rozszoosó 10, rozstakarmányliszt 14, szójabab-pogácsaliszt nagyban 25, kiesiben 26, kizmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8—9.50, harmadrendű esomagozásra 6.50—7.50, muharszéna 7—11, lucernaszéna 8.50—10, muhar és lucerna keverék 7.50—9.50, muhar és széna keverék 7.50—9.20, zabosbükkönyszéna 10.25, lucerna és széna keverék 7.50—9, alomszalma, elsőrendű 5—5.30, alomszalma, másodrendű 4.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, takaré szalma, uradalmi és kisgazdától, átlagában 18—20, béles szalma átlagában 10 pengő métermázsánként. — **Cirok-mag** 6—6.50 pengő métermázsánként.

Borjúvásár. Élőborjú, belföldi szopós, elsőrendű 0.85—0.94, kivételesen 0.98, másodrendű 0.66—0.84 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.62—0.64, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.62—0.64, 1½—2 éves úszók 0.58—0.61, 1½—2 éves tinók 0.58—0.61, fiatal, friss fejős tehén 0.85—0.95 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Csió 20—80, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 300—550, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 190—315, számar 35, öszvér 48—80, alarendelt minőségű lovak 32—260, vágólovak 30—140 pengő darabonként.

Vágómarhavasár. Ökör, legjobb minőségű 90, gyenge 40, bika, legjobb 92, közép 44—58, gyenge 35—40, tehén, legjobb 78, közép 48, gyenge 35—40, eszontozni való marha 16—28 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár: Könnyű sertés 100—110, közép 110—118, nehéz 122—128, keresztezett 122—125 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Gyapju. A magyar piacon körülbelül 40.000 kg középminőségű fésűgyapju került el 1.10—1.15 pengő közötti áron.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.65, tarka (40 kilóig) 0.75, (40 kilón felül) 0.85, borjubőr (rövid lábú) 6.65 kilóig 1.15—1.20, nehezebb 0.95—1.05 pengő kilogrammonként.

Húsvásár: Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbűszin, felső, fehérpecsenye, hosszú, gömbölyű felső 160—320, fartsó, lapocka, puhahátzin 160—280, szegye, dagadó 120—180, gulyának való 100—180 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 240—380, sütnivaló 120—320, pörköltnek való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 150—200, gerinc 100—160, lapocka 100—160, pörköltnek való 80—100 fillér kilogrammonként. — **Sertés-hús:** Friss karaj 200—280, friss comb, tarja, lapocka 70—210, friss oldalas 160—190, füstölt helybeli sertésbűszin, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—320, vidéki 260—280, olvasztani való szalonna 180—220, sózott kenyérszalonna 220—240, füstölt 220—260, háj 210—240, zsíros tepertő 220—260, helybeli sertészsír 192—216 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 150—320, csirke 90—240, ruca 150—200, pulyka 300—350 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 170—240, csirke 170—300, hizott ruca 140—170, sovány 130, lud hizott 150—180, sovány 140, pulyka hizott 160—180, sovány 140—150, ludmáj 300—700, liszt és háj 220—260 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 11—13, főzőtojás 9—11 fillér darabonként.

Vad: A nyílt piacokon: Nyul bőrben darabonként 200—400, kifejtve bőr nélkül 140—150, szarvascomb 160—200, gerinc 300—350, lapocka 100—160, többi része 60—80, őzgerinc 400—500, comb 280—300, többi része 60—80, vaddisznógerinc 200—240, comb 200, többi része 60—150 fillér kilogrammonként. Fácán 250—350, fogoly 100—160 fillér darabonként.

Hal: Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 300—500, ponty 160—200 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 10—20 fillér darabonként.

Tej- és tejtermékek: A nyílt piacokon: Teljestej 28—36, lefőlézött 16, aludttej 100, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavagy többben 280—320, 10 dekás csomagolásban 320—420, főzővaj 220—280, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 180—240, keverttúró 140—200, juhsajt 200—280, sajt ementáli hazai 320—500, trapista hazai 200—360 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta: A nyílt piacokon: Lencse 36—80, borsó, hántolt, feles 40—80, bab, fehér, aprószemű 28—40, nagyszemű 46—56, színes 36—48, finom árpakása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 90—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség: A nyílt piacokon: Sárgarépa csomója 4—14, sárgarépa 10—16 kilogrammonként, petrezselyem zöldjével csomója 4—16, zeller zöldjével darabja 4—20, petrezselyem kilogrammonként 12—18, kalarábó darabja 2—6, kevert zöldség 14—24, karfiol 50—120, vöröshagyma, makói csomója 26—30, közönséges 24—26, foghagyma kilogrammjára 40—70, cékla 14—24, fejeskáposzta, hazai 8—14, savanyított káposzta 36—46, kelkáposzta 16—24, kelbimbó 100—120, vöröskáposzta, hazai 20—30, fejes saláta, hazai 5—12, fodros saláta, hazai darabonként 16—30, torna, hazai 50—140, ési rózsaburgonya 16—18, Ella 10—12, kifli 18—24, tömör csiperkegomba 200—300, mezei csiperkegomba 160—200, éti, vargánya 160—260, tinóru gomba 200—260, szárított gomba 600—1500 fillér kilogrammonként, fekete retek kilogrammonként 14—24, hónapos retek csomója 6—10. Eeetben savanyított ugorika 100—120, vizes 40—80 fillér kilogrammonként, zöldsipaprika, apró 1—2, nagy paprika, újdonság darabja 1—4, paprika, nagy kilogrammonként 10—30, apró kilogrammonként 18—24, savanyított paprika kilogrammjára 100—120, sütőtök kilogrammjára 16—20, főzőtök kilogrammjára újdonság 10—20, tök, gyalult kilogrammjára 24—32, paradicsom 18—28, konzerv literje 60—80, vajbab 60—120, zöldbab újdonság 20—70, zöldborsó, hüvelyes 100—160, sóska 18—30, paraj, tisztított 16—30, gyökéres 24—30 kilogrammonként, zöld tengericse darabonként 5—14 fillér.

Gyümölcs: A nyílt piacokon: Nemes fajalma 30—120, közönséges 16—60, nyári édes 26—60, rétesalma 18—50, nemes fajkörté 40—140, közönséges 26—80, berzei szilva 32—70, bírsalma 26—60, őszibarack 40—300, befőzött való 80—140, csemegezöld 40—70, borszöld 14—20, fekete szőlő 10—18, közönséges szőlő 20—26, napolya 60—70, gesztenye 40—100, szom 36—40, áfonya 130—160, szilva 120—160, gyümölcsíz 140—320, csipkeíz 60—100, nagy papírhéjú dió 100—150, keményhéjú dió 60—90, dióhéj 300—440, morogyó, héjazott 320—400, mandula, héjazott 400—640 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan: A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 260—320, erős 160—240, kereskedelmi 120—200, kék mák 90—110, pergett méz 120—160, házi szappan 120—150, közönséges szappan 90—110 fillér.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édes nemespaprika 1.60—1.70, félédes paprika 1.10—1.30, rózsapaprika 0.85—1.—, másodrendű paprika 0.55—0.65, harmadrendű paprika 0.25—0.30, fűzérés csöves paprika, fűzéréneként 2—3 pengő. **Katocsin:** Édes nemespaprika 1.45—1.55, rózsapaprika 0.70—0.95, másodrendű paprika 0.30—0.65, harmadrendű paprika 0.18—0.25, fűzérés csöves paprika fűzéréneként 0.60—0.75 pengő kilogrammonként.

Szesz és szeszitalok. A detailsforgalomban a denaturált szesz ára drágult, 5 barell vételénél 73½ pengőért, 1 barell vételénél 77½ pengőért kelt el készpénzfizetés mellett. **Gyümölcspálinka:** Törkölyszesz 260—265, távolabbi vasutállomásoktól 240—260 pengő, szilvaszesz új, nyári 3.50—3.60 pengő, kék, ési szilvaszesz 4—4.40 pengő. **Borpárlat** 3—3.05 pengő 10.000 literfokozánként, plusz forgalmi adó.

Fapiac. A fenyőáruk 10 százalékkal emelkedtek. **Tuzifában** a kereslet változatlanul élénk, az árak nagyon szilárdak. Egy éves bükkhasáb 325—330 pengő, száraz tölgy- és cserhasáb 285—300 pengő, egy éves cserhasáb 260—270 pengő, import bükkhasáb vammal együtt 340—345 pengő budapesti paritásban. **Keményfában** nagyon lassan indul az üzlet, mert a piaci helyzet egy nálunk, mint külföldön kedvezőtlen. Csak szivós kőrös- és diórónk íránt mutatkozik érdeklődés. A **fuszén-készletek** kimerülöben vannak, retortafaszén ára 680—750 pengő vagononként magyar határállomásról.

Idegen pénznemek vetéi és eladási ára október hó 19-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy-egy darab:** Angol font 21.05 (22.55); dollár 5.70 (5.74); hollandi forint 2.30 (2.32); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.11; (1.12). **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.84 (16.98); szerb dinár 10.06 (10.15); francia frank 22.35 (22.65); lengyel zloty 63.40 (64.20); oláh leu 3.39 (3.49); olasz lira 29 (29.80) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FABAG ALADÁR.